

što čitate

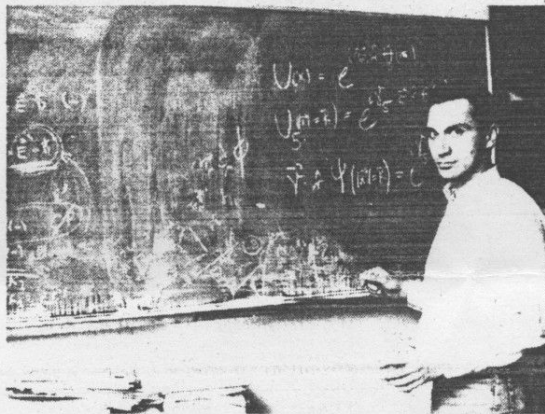
Aleš Debeljak, knji-
ževnik iz Ljubljane

Melankolični anđeo

Mladi ljubljanski kritičar, esejist, pjesnik i prevodilac **Aleš Debeljak** (1981) ove je godine doista poţnjeo nekoliko lijepih uspjeha – izabrao je, uredio, djelomice preveo te napisao popratnu studiju za antologiju *„Ameriška metafizika“*, uslijedio je prijevod knjige Petera L. Bergera i Thomasa Luckmanna *„The Social Construction of Reality“* za *„Čankarjevu zaloţbu“*, a nedavno je, u biblioteci KRT (Knjiţnica revolucionarne teorije, Ljubljana) objeodanio i knjigu eseja o knjiţevnosti i idejama pod naslovom *„Melanholične figure“*:

– Ovih dana čitam knjigu pjesničkih zapisa svojeg melankoličnog prijatelja **Branka Ćegeca** *„melankolični ljetopis“* (*„Dometi“*, Rijeka, 1988), u kojoj prepoznajem dosta dodirnih točaka s vlastitim pjesničkim radom: osjećaj da je od svih ljudskih stvari najupečatljivije upravo sjećanje; uvjerenje da smo se umorili od radikalne ironije i parodije; svijest da egzistencijalna pitanja nikada ne nestaju, kao što nas je htio uvjeriti avangardizam.

Čitam, također, sjajnu knjigu **Henry Bernarda Levya** *„Pohvala intelektuala“* (SIC, Beograd, 1988)

Romeo Ibršević

koji je suverenim esejističkim jezikom, kakvim slove francuski pisci, i s pomoću velike intelektualne mašte te erudicije *„novoga filozofa“* kondenzirao sve probleme koje i sam pokušavam (istina manje spretno!) već duže vremena osvjetliti: banalizaciju kulture, katastrofalno brisanje mede između visoke i trivijalne umjetnosti, individualnost i subverzivnost intelektuala u pogledu svakoga mita ili velike Istine, pravo na različitost i pravo na grešku itd. itd. Stimulativna i uvjerljiva knjiga!

Treća knjiga kojom se pomalo bavim, izvrsna je studija američkog lakanov-

ca **Stuarta Schneidermana** *„Anangel passes: how the sexes became undivided“* (Columbia University Press, 1988) koji je pokazao način na koji je renesansa uništila mističnu imaginaciju, po kojoj su anđeli bili prisutni u ljudskome svijetu. S velikom, doista zapanjujućom preglednošću i teoretskom lucidnošću Schneiderman je analizirao značenje anđela za ljudsku egzistencu u srednjemu vijeku. Wim Wenders i Peter Handke u filmu *„Wings of Desire“* (Nebo nad Berlinom) knjigu nisu *„čitali“*, ali zacijelo poznaju njezinu poruku: opstoji više svijetova negoli smo spremni priznati.

BORIŠ GREGORIĆ